

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
Public Participation in Local Administration Office of the Yang Talat
Subdistrict Administrative Organization, Yang Talat District,
Kalasin Province

ประวิทย์ ทองมี¹
Prawit Thongmee

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อศึกษาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่เฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลางส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ประชาชนต้องการเสนอแนะการดำเนินงานของอบต. และร้องทุกข์เรื่องราวต่าง ๆ ได้หลากหลายช่องทาง ในขณะเดียวกันต้องการให้ อบต. ชี้แจงผลการร้องทุกข์ ชี้แจงการใช้งบประมาณ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของ อบต. ให้มากขึ้นและประชาชนต้องการให้ อบต. เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานกลุ่มประชาชน เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางวางแผนพัฒนา อบต. เพื่อประโยชน์ด้านความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน ควรเปิดโอกาสเข้ามาร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาอบต. และการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วม; การบริหารงาน

Abstract

The purpose of this research study. To study public participation in local administration, to study and solutions to public participation in local administration, Yang Talat Subdistrict Administrative Organization, Yang Talat District, Kalasin Province. The

Received: 2023-12-13 Revised: 2023-12-24 Accepted: 2024-01-20

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Roi Et Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: manityxrrkhchati@gmail.com

samples were people who lived only in Administrative Organization. By using statistics to analyze, such as percentage, average and standard deviation. The results showed that the participation of public administration and local government participation in decision making and participation in benefits. The average level of the participation in the operation. And participation in the evaluation at a low level. In addition, samples are suggested. People want to suggest the work of SAO. Grievances and stories from a variety of channels. At the same time want to Taos. Clarification of the complaint. Statement of budget Through the media of Taos. More and more people want to be SAO. They act as a coordinator for the group. Participants are able to express their opinions and suggestions to guide development planning sub. For the benefit of well-being and quality of life. Should the opportunity to join the monitoring on implementation of the development plan, the SAO. And management to achieve maximum efficiency. The expenditure budget and for the development of local as possible.

Keywords: Participation; Administration

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2540 ได้มีสาระสำคัญการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นสาระประการหนึ่งที่สภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ใช้หลักการในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับปรากฏในอารัมภบทของรัฐธรรมนูญ (ดังนี้) ว่า “ได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีสาระสำคัญเน้นการส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้นตลอดจนการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นใหญ่” จากที่มาของรัฐธรรมนูญดังกล่าวถือว่า “เป็นนิมิตหมายที่ดีของภาคราชการ ภาคประชาชน และภาคเอกชนในการที่จะประสานความร่วมมือกันเพื่อทำให้การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยเข้มแข็งทัดเทียมนานาอารยประเทศได้เป็นที่ยอมรับกันว่าการปกครองในระบบประชาธิปไตย (Democracy) เป็นรูปแบบการปกครองที่ดีที่สุด เนื่องจากการปกครองที่ดีถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยทุกคนรัฐธรรมนูญ เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์เป็นผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนของตนด้วยความชอบธรรม การมีส่วนร่วมถือเป็นหลักที่สำคัญตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและในกิจการต่าง ๆ ของรัฐบาลและในทางการเมืองหรืออาจจะเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐบาล เช่น การรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองลงแข่งขันในการเลือกตั้งเข้าเป็นรัฐบาล การมีสิทธิพลต่อรัฐบาล การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การมีส่วนร่วมในทางการเมืองและรัฐบาล (Citizen Participation in Government and Politics) มีความสำคัญมาก สมมุติฐานของประชาธิปไตยมีอยู่ว่าการมีส่วนร่วมของราชการส่วนตำบล, ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2559

ในทางการเมืองและรัฐบาลนั้น ควรจะเป็นสิ่งที่ประชาชนทั่วไปอาจกระทำได้อย่างเต็มที่และกว้างขวาง” ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันว่า “ความสำเร็จของการบริหารงานทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนมิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยความรู้ความชำนาญและความร่วมมือจากผู้

ตามประกอบด้วย ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งนี้เพราะนอกจากจะสอดคล้องกับวิถีทางของการบริหารตามปรัชญาประชาธิปไตยแล้วยังก่อให้เกิดผลดีต่อหมู่คณะ และผลงานขององค์กรด้วย นอกจากนี้ตามความเข้าใจของนักวิชาการบางคนเห็นว่าการการมีส่วนร่วมตามครรลองของประชาธิปไตยไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น หากยังเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เสียอีกด้วยในสถานการณ์ปัจจุบันจนทำให้คนเชื่อว่าศตวรรษแห่ง “การระเบิดการมีส่วนร่วม” (Participation explosion)”

จากสถานการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงและทางอ้อมต่อวิถีการดำรงชีพของประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปรับปรุงสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของรัฐ การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการเร่งรัดให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการบริการสาธารณะไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็วทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงานและการให้บริการสาธารณะของรัฐเป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542 เป็นรูปแบบของการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสการเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตัวเอง เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญของการปกครองท้องถิ่น คือ

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ, คู่มือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2558:20)

วรทัต ลัยนันท์, การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล (กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2557)

3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีขอบเขตของการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ กฎหมายท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
8. มีการควบคุมดูแลของรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐ และประชาชนโดยส่วนร่วม

จากผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับมาตรการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินการเพื่อนำไปสู่จุดหมายอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การ กำหนดแผนงานและโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุน ในจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหาและความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อการบริหารส่วนตำบลโนนสง่า ได้ทำการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งโครงสร้างพื้นฐานทั่วไป เช่น การก่อสร้าง และซ่อมแซม ถนน สะพาน และ แหล่งน้ำต่าง ๆ ทางด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การสนับสนุนและส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ การ สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส การช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ให้แก่ราษฎร โดยการเน้นการ บริการให้เกิดความพอใจแก่ราษฎรอย่างสูงสุด เพื่อพัฒนาให้ตำบลโนนสง่า มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วน ตำบลโนนสง่า พบว่าประชาชนได้ร้องเรียนเป็นหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า และ ท้องถิ่นเดือนละประมาณ 10 กว่าเรื่อง รวมเป็นปีละประมาณ 100 กว่าเรื่องวารสารสิทธิ กายจนสูตร, คัมภีร์ บริหารการปกครองท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2546), 26.ถนอม กรรณใจ, “สารจาก อบต.โนน สง่า,” วารสารประชาสัมพันธ์, เล่มที่ 25, (2547): เช่น เรื่องประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ไม่มี ส่วนร่วมในการปฏิบัติการไม่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ท้องถิ่น และไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาว่าประชาชนมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด มากน้อยเพียงไรและความคิดเห็นของ ประชาชนในการมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด มากน้อยแค่ไหน เพราะผู้ศึกษาได้อาศัยอยู่ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด และได้มีโอกาสสัมผัสกับผู้บริหารองค์การ บริหารส่วนตำบลยางตลาด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน ปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์เพื่อนำหลักผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหาร ส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครอง ส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วน ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantity True Resold) โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อาศัยอยู่เฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 หมู่บ้าน ที่มีสิทธิเลือกตั้ง 4,135 คน ซึ่งมีประชากรจำนวน 6,183

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สุ่มตัวอย่าง 361 ราย การสุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรแบบเป็นระบบ (Systematic sampling) จากตาราง Krejcie and Morgan ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 361 ชุด หมายถึง จำนวนตัวอย่างที่ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยไม่น้อยกว่าจำนวนแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากรอบแนวคิด การศึกษาแนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ต่อการศึกษา และแบ่งข้อคำถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-ended) และแบบเลือกตอบ (check list) เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของประชาชน ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อายุ และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด Check list ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด Check list เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด Open-ended ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและแนวทางในการแก้ไข เสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเฉพาะหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยนเรศวร องค์กรการบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตเข้าไปทำการเก็บและรวบรวมข้อมูลในหมู่บ้านเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำราเอกสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ วารสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purpos Sampling) ใช้วิธีแจกแบบสอบถามสำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่เฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้ค่าสถิติในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คือการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ และวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

สถิติบรรยาย ได้แก่ สถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และ Mode สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไปและข้อมูลตัวแปรเดียวทั้งหมดสถิติอนุมาน ได้แก่ ไครส์แคล์เทสท์ (χ^2 - Test) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรหรือมากกว่า โดยตั้งนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.4 มีอายุระหว่าง 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.4 ระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.2 และประกอบอาชีพรับจ้าง/อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 57.0

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดของประชาชนในหัวข้อ อบต.โนนสง่า ว่าเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่าประชาชนได้รู้ว่า อบต. ได้เข้าสู่ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยประชาชนได้ทราบถึงการปกครองมากกว่าครึ่งของจำนวนที่วิจัยทั้งหมดจึงสรุปได้ว่าประชาชนได้รู้ว่า อบต.เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคิดเป็นร้อยละ 94.5 และประชาชนส่วนที่ไม่รู้ว่า อบต.ได้เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 5.3 ถือว่าประชาชนได้รู้ว่า อบต.เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มี 4 ด้านคือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.04 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความถี่มากที่สุด คือ เรื่องอบต. ถามความต้องการของประชาชนเพื่อนำไปประกอบในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน 144 คน ร้อยละ 39.9

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ) กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ) ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.11 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ) ด้วยความถี่มากที่สุด คือ เรื่องประชาชนได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมที่อบต. ในหมู่บ้านให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนาอบต.จำนวน 154 คน ร้อยละ 42.7

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.22 คะแนน โดยเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างสำรวจต่อการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้วยความถี่มากที่สุด คือเรื่อง อบต.ได้จัดทำแผน/โครงการที่เกี่ยวกับงานด้านสาธารณสุขโรค งานด้านศาสนาและงานด้านวัฒนธรรมให้กับประชาชนในท้องถิ่น จำนวน 143 คน ร้อยละ 39.6

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.91 คะแนน โดยเรื่องที่กลุ่มตัวอย่างสำรวจมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้วยความถี่มากที่สุดคืออบต. ให้ส่วนท้องถิ่นได้มีประเมินผลงานในด้านการก่อสร้างที่ถูกต้องตามแบบแผน จำนวน 126คน ร้อยละ 30.9

ประชาชนมีข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจประชาชนต้องการเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการในท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ เสนอแนะการทำงาน และร้องทุกข์ ชี้แจงการใช้งบประมาณ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ของ อบต.ให้มากขึ้น

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน (ดำเนินการ) ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการเข้ามาร่วมปรับปรุงการบริหารงานของ อบต.ให้ อบต. ดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังสังเกตได้จากข้อเสนอแนะประชาชนต้องการให้ อบต. เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานกลุ่มคนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมด้วย

3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ประชาชนต้องการให้ อบต. การจัดทำแผน/โครงการที่มีลักษณะวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ กลุ่มประชาชนในท้องถิ่นผู้บริหาร อบต. และพนักงานซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ อบต.มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ต้องการ แต่ต้องกาให้พนักงานของ อบต. ตระหนักในหน้าที่ว่ารับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการกับประชาชน ส่วนผู้บริหาร อบต. ก็ควรนำข้อเสนอแนะของประชาชนไปปฏิบัติอย่างแท้จริง รวมทั้งควรออกสำรวจปัญหา ความต้องการพัฒนาของประชาชนอย่างสม่ำเสมอและต้องการนำผลการสำรวจไปใช้เป็นแนวทางวางแผนพัฒนา อบต. เพื่อประโยชน์ด้านความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนต้องการให้ อบต. ควรเปิดโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา อบต. และการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นให้มากที่สุด โดยจัดสรรงบประมาณไปพัฒนาในพื้นที่ให้ทั่วถึงและตามความจำเป็นแก่การพัฒนามากกว่าการคำนึงถึงคะแนนเสียง นอกจากนี้ยังต้องการให้พนักงานทำหน้าที่เพื่อการให้บริการตลอดเวลา

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussions)

จากผลการศึกษาที่สรุปมาทั้งหมด มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาใช้สำหรับการอภิปรายผล ดังนี้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ อยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ คือการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในด้านการประเมินผลมีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับการบริหารส่วนตำบล โดยการกำกับดูแล และสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ ผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความตระหนักและการมองเห็นความสำคัญในการที่ผู้บริหารบุคลากรและประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดจินตนาการว่ามีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นมาปรับใช้เพื่อนำไปสู่การเป็นราชการ ยุคใหม่หรือไม่ อย่างไร โดยนำการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาดจินตนาการมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดข้อสงสัยดังกล่าว โดยนำหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ

บริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา มาเป็นคำถามสำหรับการวิจัย ซึ่งผลการศึกษา มีประเด็นสำหรับการอภิปรายผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

จากผลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อบต. ได้เชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา ต้องการในท้องถิ่นระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะที่ อบต. ได้เชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอความต้องการในท้องถิ่นอาจเป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ซึ่งได้สอดคล้อง กับวิญญู อังคนารักษ์ ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึงการปกครองในรูปแบบลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารท้องถิ่นนั้นให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชน โดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้นโดยมีงบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ)

จากผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (ดำเนินการ) พบว่าการมีส่วนร่วมในปฏิบัติการของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นประชาชนได้เข้ามาร่วมหรือปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาของ อบต. อยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอาจเป็นเพราะอำนาจของฝ่ายบริหารประชาชนจึงมีส่วนร่วมในระดับน้อยดังนั้น อบต. ควรให้ประชาชนเข้ามาร่วมปรับปรุงการบริหารงานของ อบต.

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

จากผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา ซึ่ง อบต. ได้จัดทำแผนที่มีลักษณะเป็นวัตถุประสงค์ของ เช่น เครื่องอุปโภค บริโภคสำหรับการประกอบให้แก่กลุ่มประชาชนในท้องถิ่นอยู่ระดับปานกลาง

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลของประชาชนต่อการมามีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาของ อบต. ในระดับปานกลางจากผลของการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า เพศ อายุ การศึกษาและอาชีพของประชาชนใน อบต. ไม่มีอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของการพัฒนาหรือบริหารงาน เพราะว่าเพศ อายุการศึกษาและอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตเท่านั้น การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ อบต. ประชาชนได้ความพร้อมที่จะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือการแสดงความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการที่ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างตลาด อำเภอตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในแง่ของการมีส่วนร่วมและเพื่อศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป สรุปเป็นประเด็นดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ควรให้ความสำคัญกับประชาชน ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ที่ประชาชนในชุมชนให้ความนับถือ ผู้เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิต ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้ผู้นำชุมชน ประชาชน ทั่วไป และรวมถึงเยาวชนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมให้สำนึกถึงบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชน เพื่อสร้างจิตสำนึกรักชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนของตนเองอย่างยั่งยืน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ชุมชน หรือคณะกรรมการบริหารกลุ่มกิจกรรมต่างๆในชุมชน อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน และมีการเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้การทำงานด้านการพัฒนา ชุมชนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลตลาด อำเภอตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จะต้องมีการมีระบบและกลไก ของงานด้านการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ร่วมคิดร่วมทำในการดำเนินงานอย่างบูรณาการ กล่าวคือ

1. การออกเอกสารข้อเท็จจริงเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นลักษณะของหลักการนโยบาย ข้อมูลสถิติกฎหมายหรือระเบียบวิธีปฏิบัติซึ่งมีการจัดทำหรือกำหนดไว้แล้วโดยที่ข้อเท็จจริงเหล่านี้ได้มีการ พิจารณาตรวจสอบหรือรับรองโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบให้รับรองข้อเท็จจริงเพื่อ อ้างอิง

2. จัดหมายข่าวเป็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นบทวิเคราะห์ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรรวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่อยู่นอกองค์กรแต่เป็นที่สนใจของ สมาชิกองค์กรโดยอาจจะรวมทั้งสาระและบันเทิงอยู่ในฉบับเดียวกันจดหมายข่าวนิยมจัดทำเป็นระยะเวลา ที่แน่นอนเช่นทุกสัปดาห์ทุก 15 วันหรือทุกเดือนซึ่งจัดอยู่ในประเภทวารสารโดยทั่วไปแล้วจะเป็นการสรุป ข่าวและเสนอเรื่องราวหรือประเด็นที่ได้รับความสนใจแล้วจัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้สนใจ

3. รายงานการศึกษาเป็นผลการศึกษาของคณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายเพื่อศึกษาประเด็นใด ประเด็นหนึ่งซึ่งยังไม่มีคำตอบหรือเป็นที่ถกเถียงถึงข้อสรุปในประเด็นนั้นๆซึ่งมักจะนำไปสู่การจัดตั้ง คณะทำงานเพื่อศึกษาข้อเท็จจริงให้ปรากฏแล้วนำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนโดยทั่วไปทราบ

4. การจัดทำวิทัศน์เป็นวิธีการจัดเก็บข้อมูลเหตุการณ์ที่สามารถนำมาเป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ แนวทางการดำเนินงานข้อเท็จจริงและการบรรยายสรุปเหตุการณ์หรือผลการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง (References)

- โกวิทย์ พวงงาม. (2546). *หลักการและมติใหม่ในอนาคต*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพพร นิลณรงค์. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาหมู่บ้านไม้ตะเคียน ตำบลตะเคียนปม กิ่งอำเภอกู่หว้า จังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญยิ่ง โหมดเทศน์. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาเทศบาลชุมพร*.
- วรทัต ถัยนันท์. (2545). *การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมยศ นาวิกร. (2525). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง. (2557). *คำบรรยายลักษณะวิชาทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน 2*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.